

Poznaję siebie - Zawód i kwalifikacje zawodowe.

Zawody Przyszłości

Opracowała: Ilona Wrótniak-Terlecka

Zastanawiając się na wyborem zawodu i możliwościami wykonywania danego zawodu należy poznać definicje i terminologie związaną z pracą zawodową. Z niektórymi terminami spotykamy się na co dzień z innymi mamy rzadko do czynienia i na dodatek są różnie postrzegane. Dlatego celowe jest poznanie i wyjaśnienie niektórych definicji.

Pojęcie zawodu jest różnie definiowane z uwagi na cele funkcjonowania danej dyscypliny naukowej. Inaczej postrzegają zawód pedagodzy, socjologzy, psychologzy i ekonomiści. Wybierając zawód musimy wziąć pod uwagę wszystkie czynniki go definiujące.

Pedagodzy definiują zawód z pozycji kwalifikacji zawodowych, które są potrzebne jednostce do jego wykonywania. *Jest to wykonywanie zespołów czynności społecznie użytecznych, wyodrębnionych na skutek podziału pracy, wymagających od pracownika odpowiedniej wiedzy i umiejętności.*

Socjologzy rozpatrują zawód jako czynności, które dają jednostce określoną pozycję społeczno – zawodową w strukturze społecznej. Zawód pozwala prowadzić określony styl życia, daje styczność z określonym środowiskiem społecznym, w którym jednostka przebywa, oraz prestiż i uznanie społeczne.

Psychologzy analizują zawód z punktu widzenia cech osobowościowych, które z jednej strony są konieczne do wykonywania danego zawodu, a z drugiej są ukształtowane przez wykonywany zawód. Jest to osobowość zawodowa.

Ekonomiści rozpatrują zawód z pozycji zabezpieczenia materialnego – wynagrodzenia, jakie jednostka powinna uzyskać, wykonując pracę w określonym zawodzie.

W polskiej klasyfikacji Zawodów i Specjalności definicja zawodu brzmi:

Zawód to zbiór zadań (zespół czynności) wyodrębnionych w wyniku społecznego podziału pracy, wykonywanych stale lub z niewielkimi zmianami przez poszczególne osoby i wymagających odpowiednich kwalifikacji (wiedzy i umiejętności), zdobytych w wyniku kształcenia lub praktyki. Wykonywanie zawodu stanowi źródło dochodów.

Zawód wykonywany jest to zespół czynności lub prac, których wykonywanie stanowi główne źródło utrzymania danej jednostki i ewentualnie jej rodziny. Zawód wykonywany jest zawodem gospodarczym to znaczy występującym na danym rynku pracy nie zawsze sklasyfikowanym w KZiS, ponieważ pracodawcy sami tworzą nazewnictwo funkcjonującym zawodom.

Zawód wyuczony to zespół wiadomości i umiejętności nabytych w toku przygotowania zawodowego i warunkujących wykonywanie zawodu. Zawód wyuczony jest określony w świadectwach i dyplomach lub innych dokumentach potwierdzających nabyte kwalifikacje.

Specjalność jest pojęciem węższym od zawodu – jest wynikiem podziału pracy w ramach zawodu, zawiera część czynności o podobnym charakterze wymagających pogłębionej lub dodatkowej wiedzy i umiejętności zdobytych w wyniku dodatkowego szkolenia lub praktyki zawodowej.

W wyniku podziału pracy każdy zawód różni się wykonywanymi zadaniami, na które składają się poszczególne czynności zawodowe.

Zadanie to celowe, zawodowo zorientowane działanie pracownika, przy zastosowaniu określonych metod, procedur i technik, które pozwalają zakończyć daną jednostkę pracy. Zadanie wynika z pełnionych funkcji i obowiązków i składa się z poszczególnych czynności. Zadanie wymaga oddziaływania pracownika min. na innych ludzi, wyposażenie, zwierzęta, informacje, idee, dane, wydarzenia i warunki.

Aby wykonywać zadania, potrzebne są określone umiejętności. Umiejętności potrzebne do realizacji zadań danego zawodu to sprawdzona możliwość wykonywania odpowiedniej klasy zadań w ramach zawodu lub specjalności.

Kwalifikacje zawodowe to układ wiedzy i umiejętności wymaganych do realizacji składowych zadań zawodowych. Poziom kwalifikacji często odnosi się do poziomu wykształcenia.

Poziom pierwszy oznacza elementarne kwalifikacje zawodowe, wykonywanie prostych i rutynowych prac, nie wymagających dłuższego, szczególnego szkolenia zawodowego. Wykształcenia na poziomie gimnazjum lub dawniej szkoły podstawowej.

Drugi poziom odpowiada kwalifikacjom na poziomie zasadniczego wykształcenia zawodowego. Absolwenci szkół zasadniczych uzyskują świadectwo ukończenia szkoły oraz tytuł robotnika wykwalifikowanego lub pracownika o równorzędnych kwalifikacjach w wyuczonym zawodzie.

Trzeci poziom to kwalifikacje na poziomie średniego wykształcenia zawodowego tzn. po technikum i szkole policealnej. Absolwenci uzyskują świadectwo ukończenia szkoły oraz tytuł technika w danym zawodzie lub inny równorzędny tytuł zawodowy.

Czwarty poziom odpowiada kwalifikacjom na poziomie wykształcenia wyższego.

Studia mogą być dzienne, wieczorowe, zaoczne lub eksternistyczne. Absolwenci wyższych studiów zawodowych uzyskują tytuł zawodowy licencjata lub inżyniera, odpowiednio do kierunku studiów i specjalności zawodowej. Absolwenci studiów magisterskich uzyskują tytuł zawodowy magistra, magistra inżyniera, lekarza lub inny równorzędny, odpowiednio do kierunku studiów. Potwierdzeniem poziomu posiadanych kwalifikacji zawodowych są tytuły kwalifikacyjne określone w świadectwach i dyplomach. Kwalifikacje zawodowe można uzyskać w formach szkolnych i pozaszkolnych.

Wyszukiwarka zawodów i Polska Klasyfikacja Zawodów i Specjalności znajduje się na stronie www.psz.praca.gov.pl.

Źródło:

<http://portaledukacyjny.pulawy.powiat.pl/artykuly/105/zawod-i-kwalifikacje-zawodowe-%E2%80%93-niezbedna-terminologia>

Zawody przyszłości

Według prognoz Polskiej Agencji Rozwoju Przedsiębiorczości rok 2020 będzie czasem specjalistów. Najbardziej poszukiwani będą pracownicy na rynku informatycznym i telekomunikacyjnym, a także osoby, których praca związana jest z biotechnologią, energetyką oraz nanotechnologią.

Na znaczeniu będą traciły zawody, w których wymagana jest jedynie praca fizyczna. Najbardziej ucierpieć mogą osoby pracujące w rolnictwie, górnictwie i kopalnictwie.

Znacznie trudniej przewidzieć zmiany na rynku pracy do 2030 roku. Prawdopodobnie zawody przyszłości będą związane z rynkiem energii odnawialnych, medycyną i oczywiście rozwojem technologii.

W prognozach pojawiają się nazwy nowych zawodów, które w przyszłości mogą być niezwykle pożądane. Wśród nich znajdują się takie stanowiska jak towarzysz osób starszych, analityk cybermiasta, menedżer ds. rozwoju sztucznej inteligencji czy tele-chirurg. Na razie są to jednak tylko próby przewidzenia przyszłości.

Zatem jakie obecnie istniejące zawody będą najbardziej poszukiwane i jaką ścieżkę kariery warto wybrać?

Na liście poniżej znajdziesz zawody przyszłości, które w najbliższych latach powinny szybko zyskiwać na znaczeniu. To w tych profesjach będziesz miał szansę łatwo znaleźć ciekawą pracę z dobrymi zarobkami.

Kolejność zawodów na liście jest losowa.

Lista TOP 10 zawodów przyszłości w Polsce:

1. Specjalista z branży IT

Już teraz zapotrzebowanie na specjalistów z branży IT jest ogromne. Błyskawiczny rozwój technologii sprawia, że w najbliższej przyszłości na rynku pojawią się zupełnie nowe stanowiska pracy. Obecnie w tej branży najbardziej lukratywne są posady m.in. programistów Java, senior developerów czy też architektów IT. W najbliższych latach na znaczeniu będą zyskiwały stanowiska związane z tworzeniem gier komputerowych i aplikacji, kreowaniem wirtualnej rzeczywistości czy też rozwojem sztucznej inteligencji.

2. Biotechnolog

Jest to zawód bardzo ceniony na Zachodzie, jednak w Polsce dopiero się rozwija. W przyszłości będzie jednak szybko zyskiwał na znaczeniu. Wraz z rozwojem medycyny, farmakologii i ochrony środowiska, miejsc pracy będzie coraz więcej. Należy również pamiętać, że konkurencja w tym zawodzie jest niewielka, więc stawki dla kandydatów powinny szybko rosnąć. Czym zajmuje się biotechnolog? Opracowuje on technologie, dzięki którym wykorzystuje się substancje organiczne w różnych gałęziach przemysłu.

3. Logistyk

Już teraz jest to jeden z najbardziej poszukiwanych zawodów. Specjaliści z dziedziny logistyki są niezbędni nie tylko w transporcie, ale również w budownictwie, motoryzacji, elektronice czy też energetyce. Logistyk znajdzie pracę wszędzie tam, gdzie pojawia się produkcja i sprzedaż. Czym się zajmuje? Przede wszystkim jest odpowiedzialny za planowanie i nadzór nad procesem produkcyjnym, transportem i dystrybucją towarów.

4. Inżynier elektrotechnologii

Według prognozy Instytutu Pracy i Spraw Socjalnych zatrudnienie w tej grupie zawodowej wzrośnie od 2012 do 2020 roku o 35 proc. Inżynier elektrotechnologii może zajmować się m.in. elektrotechniką, elektroniką, a także inżynierią oprzyrządowania, telekomunikacyjną lub komputerową. Świetlana przyszłość tego zawodu nierozzerwalnie łączy się z szybkim rozwojem technologii i jego uniwersalnością.

5. Lekarz / Pracownik usług medycznych

Chociaż w Polsce warunki finansowe dla pracowników branży medycznej są znacznie gorsze niż na Zachodzie, to można być pewnym, że sytuacja ta będzie się szybko poprawiać. Wśród lekarzy czy pielęgniarek wskaźnik bezrobocia jest bardzo niski. Polacy coraz chętniej uprawiają sporty i dbają o swój wygląd, dlatego na znaczeniu będą zyskiwać takie zawody jak chirurg medycyny estetycznej czy też fizjoterapeuta. Popularność zyskują również usługi psychologów oraz psychoterapeutów. W niedalekiej przyszłości pojawić mogą się nowe zawody, takie jak tele-chirurg czy też towarzyszy osób starszych.

6. Trener / Dietetyk

Podobnie jak w przypadku usług medycznych, przyszłość tych zawodów wiąże się ze zmieniającym się trybem życia Polaków. Coraz więcej osób uprawia sport, interesuje się zdrowym stylem życia, dietami. Po prostu chcemy wyglądać i czuć się coraz lepiej. Z czasem zawody trenera personalnego i dietetyka będą się przenikać, warto więc rozwijać się jednocześnie w tych dwóch dziedzinach. Pamiętajmy również, że nasze społeczeństwo się starzeje. Dlatego prawdopodobnie zaczną się pojawiać zawody takie jak trener dla osób starszych.

7. Specjalista ds. finansowych / Doradca ds. finansów osobistych

Wraz ze zwiększającą się świadomością finansową, a także w związku z obawami dotyczącymi obecnego systemu emerytalnego, coraz większą popularność będą zyskiwali różnego rodzaju doradcy finansowi (np. emerytalni, inwestycyjni, podatkowi, ubezpieczeniowi). Według prognoz, od 2012 do 2020 roku zapotrzebowanie na pracowników w tej branży zwiększy się aż o 43 proc.!

8. Analityk big data / Data scientist

Harvard Business Review nazwał profesję analityka big data mianem "najseksowniejszego zawodu XXI wieku". Trudno się dziwić - obecnie firmy gromadzą ogromne ilości danych, których analiza często jest kluczowa dla rozwoju biznesu. Tzw. data scientists przede wszystkim powinni posiadać wiedzę z zakresu ekonomii, matematyki i statystyki. Ich praca polega na analizie danych i sugerowaniu na ich podstawie określonych decyzji i rozwiązań.

9. Grafik komputerowy

W tym zawodzie najbardziej zyskają osoby, które będą potrafiły wykazać się dużą kreatywnością. W końcu to właśnie projekt strony internetowej czy też okładki książki może zdecydować o sukcesie

lub porażce sprzedażowej. Na coraz bardziej konkurencyjnym rynku pracodawcy będą szukali osób, dzięki którym będą mogli się wyróżnić. Czasy, w których produkt miał być funkcjonalny, a nie ładny, przeszły do historii. Obecnie firmy starają się przyciągnąć uwagę klientów właśnie porywającą grafiką.

10. Pracownik naukowy

To kolejny zawód, który na razie znacznie bardziej ceniony jest na Zachodzie. Polska ma sporo do nadrobienia, jednak szybki postęp w technologii sprawi, że pracownicy naukowcy będą kluczowi dla dalszego rozwoju. W przyszłości w największym stopniu zyskają naukowcy z takich dziedzin jak matematyka, chemia, fizyka, czy też inżynieria. To właśnie dzięki ich badaniom na rynku pojawiać się będą nowe technologie i wynalazki, usługi medyczne, leki czy też sposoby na pozyskiwanie energii.

Zobacz też listę zawodów wraz z tłumaczeniami zawodów na angielski: [Lista zawodów \(Alfabetyczny spis nazw zawodów w Polsce\)](#).

<https://interviewme.pl/blog/zawody-przyszlosci-naibardziej-poszukiwane>

Wraz z ekspertem z agencji HR Trenkwalder przedstawiamy ranking zawodów i umiejętności, które będą poszukiwane przez pracodawców i które gwarantują dobre zarobki oraz dają wiele możliwości budowania kariery.

Zawody, na które jest i będzie popyt. W jakich obszarach na pewno nie zabraknie pracy i można być pewnym, że nawet wiele lat po studiach będzie łatwo o pracę?

Branża medyczna

Patrząc z perspektywy zmian demograficznych w Europie, czyli starzenia się naszego społeczeństwa, interesującymi zawodami, w których na pewno nie zabraknie pracy, a wynagrodzenia będą rosły, jest szeroko pojęta branża medyczna. Na podstawie dostępnych badań oraz prognoz jest niemal pewne zwiększenie zapotrzebowania na personel o co najmniej 10% w skali kolejnego dziesięciolecia, oraz 25% w kolejnych 30 latach, patrząc przez pryzmat jedynie krajów europejskich. Dotyczy to całego spektrum stanowisk: lekarzy, pielęgniarów, fizjoterapeutów, trenerów, ratowników medycznych, opiekunów osób starszych, czy dietetyków. – mówi Piotr Matan, National Key Account and BPO Development Manager, Trenkwalder

Inżynierowie odnawialnych źródeł energii

Według statystyk w USA, w latach 2016 – 2026 zapotrzebowanie na inżynierów specjalizujących się w fotowoltaice zwiększy się o 115%, a w energii wiatrowej o 95%. Te zmiany dotyczyć będą większości krajów, tym mocniej, im większy nacisk będzie kładziony na pozyskiwanie energii w sposób ekologiczny. W Polsce w tym momencie są to specjalizacje niszowe, ale w perspektywie najbliższych lat powinno się to zmieniać.

Robotnicy wykwalifikowani i niewykwalifikowani

Wśród 10 stanowisk, na które najtrudniej zrekrutować obecnie pracowników (przedstawionych w raporcie Trenkwalder „Rynek pracy oczami pracodawców. Efektywność i plany rekrutacyjnej na drugą połowę 2019”), pracodawcy wskazali takie jak: operator maszyn, elektryk i elektromechnik, operator wózka widłowego, pracownik produkcji, magazynier.

Są to w przeważającej mierze zawody, które w ostatnich dwudziestu latach zostały zaniedbane przez polski system edukacji, stąd teraz taki deficyt.

Mimo automatyzacji i stosowania nowych technologii w coraz większej ilości obszarów, robotnicy wykwalifikowani będą zawsze potrzebni.

Zawody, które gwarantują sukces ekonomiczny

IT i programowanie

Jeszcze przez wiele lat zarobki w branży IT będą znacznie powyżej średniej. Wynika to zarówno z ciągłego niedoboru specjalistów, jak i z wysokiej wartości wnoszonej przez tę branżę pracy. Warto jednak śledzić to, jakie języki zyskują na popularności i zawsze trzymać rękę na pulsie. Do niedawna jednymi z lepiej płatnych języków były Java, Ruby, Python i C. Teraz (w ujęciu globalnym) jest to Go, Clojure, F# i Scala. W Polsce w 2019 roku triumfy święciła zdecydowanie Scala (10-15 tys. miesięcznie), ale Java nadal należy do lepiej płatnych, szczególnie na wysokim poziomie umiejętności.

BPO/SSC

W Polsce bardzo dynamicznie rozwija się sektor BPO i w 2020 roku wciąż będzie zatrudniać. Poszukiwane będą osoby z bardzo dobrą znajomością języków obcych, specjaliści księgowości i finansów. - mówi ekspert Trenkwalder.

Zarobki w sektorze usług nowoczesnych są atrakcyjne również dla osób zaczynających karierę zawodową. W miarę rozwoju kompetencji i pięcia się po szczeblach kariery systematycznie rosną, dając mnóstwo dodatków w postaci benefitów, możliwości poszerzania umiejętności, wyjazdów zagranicznych.

Analityka biznesowa

Inżynier danych i oraz specjaliści Data Science to według serwisu StackOverflowjedne z najbardziej opłacalnych i jednocześnie pożądaných zawodów w 2019 roku. Zapotrzebowanie na tych fachowców będzie się zwiększać, bo potencjał w danych dla każdego obszaru biznesu jest ogromny. To dzięki analizie ogromnej informacji, danych do jakich mamy teraz dostęp, można sprzedawać więcej, przewidywać trendy, a nawet ... wpływać na wybory i decyzje internautów.

Zawody, które jeszcze nie istnieją

Osoby, które dopiero zaczynają studia, mają prawo czuć się niepewnie. Wielu zawodów, które będą poszukiwane za kilka lat, jeszcze nawet nie ma. Tę sytuację przeżywają już na rynku rekruterzy, którzy otrzymują zlecenia na znalezienie Świętego Graala.

W jakich branżach być na bieżąco by móc szybko wskoczyć w niszowy zawód? Zdecydowanie wiele nowych zawodów będzie się pojawiać w obszarze technologii, czy - tak jak mówi ekspert - nowych maszyn. Jeszcze kilka lat temu nikt nie myślał, że będzie można żyć z planowanie obiektów do drukarek 3D czy ładowania hulajnóg elektrycznych, a dziś okazuje się, że jest to całkiem możliwe.

Kolejną niszą jest e-biznes oraz cały świat reklamy i marketingu, który wpływa na zwiększenie konsumpcji. Z drugiej strony mamy zaś ruchy typu no-waste czy wzrost zainteresowania ekonomią społeczną, które na pewno wygenerują kilka nowych zawodów – w sumie przecież nawet kierowca Ubera to zawód, który powstał w wyniku wzrostu popularności shared economy.

Na koniec warto wspomnieć o branży szeroko pojętej rozrywki – zwłaszcza tej, kierowanej do osób w wieku średnim i starszym. Jesteśmy coraz starszym i coraz bardziej znudzonym społeczeństwem, a to zwiększa zapotrzebowanie na alternatywne metody spędzania czasu (np. kreator rzeczywistości wirtualnej).

A co z IT? Umiejętności cyfrowe w przyszłości

Obecnie bycie programistą (zwłaszcza dobrym i z doświadczeniem) jest na całym świecie gwarantem dobrej pracy. Zapotrzebowanie na programistów rośnie i nic raczej tego trendu nie zakłóci. W wielu krajach zatem wprowadza się umiejętności cyfrowe i programowanie do programu edukacji już od najmłodszych, nawet przedszkolnych lat. W Polsce informatyka jest przedmiotem obowiązkowym. Niestety w bardzo małej ilości godzin (1 tygodniowo).

Dla tych dzieci umiejętność programowania nie będzie zatem dziedziną, w której wiedzę zdobywają na studiach, lecz czymś tak podstawowym, jak dla dzisiejszej młodzieży jest pisanie na klawiaturze. Coś, co obecnie jest rzadkie i gwarantuje sukces, w przyszłości może być po prostu powszechne i nikt nawet nie będzie uznawał posiadania tych umiejętności za jakiś szczególny wyczyn – tak, jak dziś nikt już nie wpisuje w CV tego, że umie czytać i pisać.

Kompetencje, na które warto stawiać

Według World Economic Forum aż 65% dzisiejszych uczniów szkoły podstawowej będzie pracowało w zawodzie, który jeszcze nie istnieje. Jeśli nie wiadomo, czego się uczyć, by dysponować odpowiednią wiedzą w przyszłości, to na co stawiać powinni młodzi ludzie?

Ekspert Trenkwalder uważa, że na kompetencje miękkie:

*Obok umiejętności cyfrowych i technicznych, związanych z rozwojem nowoczesnych technologii, niezwykle ważne staną się umiejętności miękkie. To jest coś, w czym robot nie zastąpi człowieka. Kilka lat temu Światowe Forum Ekonomiczne zdefiniowało listę tych umiejętności i uznało, że w najbliższych latach będą one kluczowe na rynku pracy. Są to: **kompleksowe rozwiązywanie problemów, krytyczne myślenie, kreatywność, zarządzanie ludźmi, współpraca, inteligencja emocjonalna, wnioskowanie i podejmowanie decyzji, negocjacje i elastyczność poznawcza.** Polecam obecnym uczniom i studentom, aby już teraz rozwijali te kompetencje, angażując się w działalność organizacji studenckich, biorąc udział stażach, wymianach, czy akcjach społecznych.*

https://www.praca.pl/poradniki/warto-wiedziec/zawody-przyszlosci-2020-2030_pr-3546.html

<https://www.youtube.com/watch?v=yirIJRZtqx8>

http://www.gim.zsipo.pl/images/doradca/zawody_przyszlosci.pdf

<https://www.youtube.com/watch?v=dUkgFWowjSg>

<https://www.youtube.com/watch?v=xSSZ62r4lok>

<https://slideplayer.pl/slide/9785808/>